

Hĺbkové ex post hodnotenie vybraných regulácií pôsobiacich v podnikateľskom prostredí - formulár

Spracovateľ: Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky, odbor zlepšovania podnikateľského prostredia

Gestor/gestori právneho predpisu: Ministerstvo dopravy Slovenskej republiky (ďalej ako „MD SR“)

Názov právneho predpisu/právnych predpisov: Zákon č. 93/2005 Z.z. o autoškolách a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej ako „zákon o autoškolách“)

Lokalizácia: § 3 ods. 7

Účinnosť: 23.5.2020

Regulácia, ktorá je predmetom ex post hodnotenia: Regulácia č. 10

Prevádzkovanie autoškôl

Špecifikácia¹:

- Internetový odkaz na legislatívny proces hodnoteného právneho predpisu na portáli Slov-Lex:
<https://www.slov-lex.sk/legislativne-procesy/SK/LP/2019/240>
- Internetový odkaz na číslo parlamentnej tlače hodnoteného právneho predpisu:
<https://www.nrsr.sk/web/Page.aspx?sid=zakony/cpt&ZakZborID=13&CisObdobia=7&ID=1588>

Hĺbkové ex post hodnotenie:

- ☒ regulácie/regulácií jedného právneho predpisu
- ☐ navzájom súvisiacich regulácií vo viacerých právnych predpisoch

Ex post hodnotenie vykonané k: 11.10.2024

¹ Informácie sa neuvádzajú, ak bola hodnotená úprava predložená do legislatívneho procesu pred 1. aprílom 2015. Pred týmto dátumom neexistovala povinnosť vypracovať Analýzu vplyvov na podnikateľské prostredie.

9.1 Základné informácie k hodnotenej regulácii

9.1.1 Opis regulácie a jej pôsobenia:
Regulácia definuje podmienky v oblasti prevádzkovania autoškôl. Autoškola a hlavne jej prevádzka musí mať svojho zodpovedného zástupcu, ktorý má na starosti celkové fungovanie autoškoly. Zodpovedný zástupca bol zavedený ako kľúčový prvok kontroly a zodpovednosti, čím sa posilňuje odborný dohľad nad fungovaním autoškoly. Predmetná osoba zároveň nesmie byť zodpovedným zástupcom alebo inštruktorom v inej autoškole. Výnimka platí pre inštruktora autoškoly, ktorú prevádzkuje tá istá osoba. Táto podmienka platí z dôvodu rizika situácie, aby jeden zodpovedný zástupca nemohol mať na starosti viac prevádzok, resp. autoškolu iného majiteľa, čím by sa znížila kontrola nad činnosťami autoškôl a zhoršila by sa kvalita výučby. Prevádzkovateľ autoškoly môže byť aj sám zodpovedným zástupcom, pokiaľ už túto činnosť nevykonáva v inej prevádzke.
9.1.2 Znenie podnetu z podnikateľského prostredia (ak je k dispozícii)
Predmetom ex post hodnotenia má byť prehodnotenie možnosti explicitne uviesť možnosť prevádzkovania autoškôl prostredníctvom prevádzkovateľa, pretože činnosť autoškôl je viazanou živnosťou a teda sa prevádzkuje v súlade so zákonom č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní. Ak sám prevádzkovateľ živnosti, t.j. autoškoly, spĺňa podmienky odbornej spôsobilosti podľa § 3 ods. 2, nie je potrebné zabezpečovať jej prevádzku prostredníctvom separátneho zodpovedného zástupcu.
9.1.3 Identifikácia dotknutých subjektov:
Ex ante: V ex ante fáze bola vypracovaná analýza vplyvov na podnikateľské prostredie, avšak pre hodnotenú reguláciu neboli identifikované dotknuté subjekty. Ex post: Dotknutými subjektami sú prevádzky autoškôl v počte približne 600.
9.1.4 Identifikovaný vplyv na podnikateľské prostredie z ex ante fázy (ak bola vykonaná):
V ex ante fáze bola vypracovaná analýza vplyvov na podnikateľské prostredie, avšak pre hodnotenú reguláciu nebol identifikovaný vplyv na podnikateľské prostredie.

9.2 Vyčíslenie dopadu na podnikateľské prostredie – porovnanie predpokladaných (ex ante) a skutočných (ex post) nákladov právneho predpisu²

Tabuľka č. 1: Výpočet skutočných vplyvov regulácie/regulácií (ex post) a ich porovnanie s predpokladanými vplyvmi (ex ante) (údaje sú uvedené po vyplnení Kalkulačky nákladov podnikateľského prostredia pre ex post hodnotenie uvedenú v prílohe č. 9b jednotnej metodiky):

EX POST								EX ANTE ³	EX POST – EX ANTE
Poradové číslo regulácie	Stručný a zrozumiteľný opis regulácie	Lokalizácia	Účinnosť právneho predpisu / regulácie	Kategória dotk. subjektov	Počet subjektov v dotk. kategórii	Náklady na 1 podnik. v €	Náklady na kategóriu dotk. subjektov v €	Náklady na kategóriu dotk. subjektov v €	Rozdiel v nákladoch na kategóriu dotk. subjektov v €
10	Prevádzkovanie autoškôl	§ 3 ods. 7	23.5.2020	Autoškoly	600	-	-	-	-

² Kalkulácia nákladov sa uvádza pre každé hodnotené ustanovenie právneho predpisu, v prípade kalkulácie pre celý právny predpis ako celok je táto skutočnosť uvedená v lokalizácii.

³ Ex ante časť sa nevypĺňa, ak je regulácia zaradená do Registra ex post podľa bodu 10.3. písm. d) jednotnej metodiky a jej hodnotená úprava bola predložená do legislatívneho procesu pred 1. aprílom 2015.

Doplňujúce informácie k spôsobu výpočtu vplyvov jednotlivých regulácií na náklady podnikateľského prostredia a vysvetlenie rozdielu kvantifikácií ex post a ex ante

9.2.1 Spôsob vypočítania vplyvov na podnikateľské prostredie:
Ex ante náklady: V ex ante fáze nebola k predmetnému ustanoveniu vypracovaná analýza vplyvov na podnikateľské prostredie, a preto neboli identifikované pozitívne alebo negatívne vplyvy. Ex post náklady: Predmetnú reguláciu nie je možné kvantifikovať, pretože nedisponujeme počtom autoškôl, v ktorých sám prevádzkovateľ zároveň vykonáva aj funkciu zodpovedného zástupcu. Rovnako sa nedá vyčíslieť počet prevádzkovateľov – živnostníkov, ktorí zamestnávajú zodpovednú osobu, aj keby predmetnou osobou mohli byť a tým ušetriť finančné náklady.
9.2.2 Zdroj početnosti (vrátane internetového odkazu na konkrétne štatistiky, ak sú dostupné na internete):
Zdroje početnosti tvoria interné štatistiky MD SR.
9.2.3 Dôvod rozdielu medzi predpokladanými nákladmi regulácie (ex ante) a zistenými skutočnými nákladmi (ex post) (ak vznikol):
V ex ante fáze bola vypracovaná analýza vplyvov na podnikateľské prostredie, avšak pre hodnotenú reguláciu nebol identifikovaný vplyv na podnikateľské prostredie. Zároveň ide o reguláciu, pre ktorú nie je možné samostatne kvantitatívne posúdiť skutočné náklady. Z uvedených dôvodov nie je možné uviesť dôvod rozdielu medzi predpokladanými a skutočnými nákladmi.
9.2.4 Dôvod vzniku nepredpokladaných nákladov v ex ante fáze:
V ex ante fáze bola vypracovaná analýza vplyvov na podnikateľské prostredie, avšak pre hodnotenú reguláciu nebol identifikovaný vplyv na podnikateľské prostredie. Z uvedeného dôvodu nie je možné uviesť náklady nepredpokladané v ex ante fáze.

9.3 Ex post konzultácie s podnikateľskými subjektami a gestorom právneho predpisu

9.3.1 Účastníci, forma, termíny a časový rozsah ex post konzultácií:

GESTOR PRÁVNEHO PREDPISU – Zúčastnení zástupcovia:

Ministerstvo dopravy Slovenskej republiky, sekcia cestnej dopravy a pozemných komunikácií, odbor cestnej dopravy

PODNIKATELSKÉ SUBJEKTY:

Cielené konzultácie:

Oslovené subjekty (obchodné meno, IČO):

SAŠA, s.r.o., 34134379

Asociácia Autoškôl SR, 55243185

(ďalej ako „AASR“)

Zúčastnené subjekty:

Áno ☒ Nie ☐

Áno ☒ Nie ☐

Forma a termín vykonania konzultácií:

Oslovené subjekty:

SAŠA, s.r.o.

Asociácia Autoškôl SR

Forma:

osobne/online ☒ dotazník/e-mail ☐

osobne/online ☒ dotazník/e-mail ☐

Dátum vykonania:

15.7.2024

15.7.2024

Verejné konzultácie:

Trvanie verejných konzultácií: od 13.6.2024 do 26.6.2024

Forma a termín vykonania konzultácií:

Do verejných konzultácií sa nezapojili žiadne ďalšie podnikateľské subjekty.

9.3.2 Vyjadrenie podnikateľských subjektov k regulácii:

- vznesené pripomienky voči zneniu regulácie,
- konkrétne problémy regulácie alebo prekážky, ktoré regulácia spôsobuje v praxi.

Podľa aktuálne platnej legislatívy musí každá autoškola a rovnako aj prevádzka disponovať zodpovedným zástupcom, ktorý ju bude prevádzkovať. AASR vzniesla k regulácii pripomienku v mene prevádzkovateľov autoškôl, pretože zo znenia zákona pre nich nie je úplne zrejmé, že ak sú prevádzkovatelia fyzické osoby – živnostníci, nemusia zamestnať zodpovednú osobu, ale sami ňou môžu byť - pokiaľ samozrejme spĺňajú podmienky ustanovené zákonom.

9.3.3 Vyjadrenie gestora k:

- dôvodu vzniku právneho predpisu/regulácie, opis problému, ktorý má riešiť,
- výsledku pôsobenia regulácie vo vzťahu k riešenému problému,
- plnenie cieľa regulácie vo vzťahu k riešenému problému,
- vzniku nepredvídateľných vplyvov (ak sa vyskytli),
- podnetu z podnikateľského prostredia,
- vzneseným pripomienkam podnikateľských subjektov k zneniu regulácie a pôsobeniu v praxi.

Toto ustanovenie vzniklo ako reakcia na potrebu zvýšenia kvality a bezpečnosti výcviku v autoškolách. Cieľom bolo zaviesť efektívne mechanizmy na reguláciu činností autoškôl, vrátane jasnej zodpovednosti za riadenie a zabezpečenie odborného vedenia. Predmetná osoba zároveň nesmie byť zodpovedným zástupcom alebo inštruktorom v inej autoškole. Vďaka tomu, že zodpovední zástupcovia musia byť viazaní k jednej autoškole, sa zvýšila ich zodpovednosť a pozornosť voči jednotlivým žiadateľom o vodičské oprávnenie. Okrem toho sa týmto ustanovením znížilo riziko narušania kvality výcviku kvôli neprimeranému množstvu pracovných povinností jedného inštruktora v rôznych inštitúciách. Prevádzkovateľ autoškoly môže byť aj sám zodpovedným zástupcom, pokiaľ už túto činnosť nevykonáva v inej prevádzke. Podľa vyjadrenia MD SR ako gestora zo zákona jasne vyplýva, kto sa môže stať zodpovedným zástupcom, ktorý bude autoškolu prevádzkovať. Pokiaľ je majiteľom autoškoly právnická osoba, musí automaticky ustanoviť zodpovedného zástupcu.

9.3.4 Alternatívne riešenia z pohľadu podnikateľských subjektov

- návrhy na zmeny v právnom predpise (úprava znenia/zrušenie regulácie),
- návrhy na úpravu aplikačnej praxe,
- príklady alternatívnych riešení alebo osvedčených postupov z iných krajín (dobrovoľné),
- očakávaná úspora nákladov v dôsledku úpravy/zrušenia regulácie (dobrovoľné).

AASR navrhla prídanie explicitnej textácie do § 3 ods. 7 zákona o autoškolách, ktorá by priamo definovala možnosť prevádzkovať autoškolu zodpovedným zástupcom a aj samotným prevádzkovateľom.

9.3.5 Vyjadrenie gestora k alternatívnym riešeniam:

MD SR vyjadrilo pochopenie pre alternatívny návrh predkladateľa, ktorý žiada o úpravu textácie z dôvodu jasnejšieho výkladu predmetnej regulácie. Pripomenul však, že predmetný návrh nerieši primárny problém, a to úroveň kvality výučby v súbehu s manažovaním iných autoškôl. V prípade akceptácie návrhu predkladateľa sa majiteľ stane zodpovednou osobou a zároveň bude môcť vstupovať ako štatutár/spoločník aj do iných autoškôl. Síce v nich nebude môcť plniť funkciu zodpovedného zástupcu, ale tieto aktivity môžu ovplyvňovať celkovú úroveň výučby a fungovania pôvodnej autoškoly. Gestor z tohto dôvodu navrhol vlastnú úpravu tohto ustanovenia v budúcnosti. Zmena by sa mala týkať majiteľa (prevádzkovateľa) autoškoly, ktorý je aj sám zodpovedným zástupcom. V tom prípade však už nebude môcť byť štatutárom/spoločníkom v inej autoškole.

9.4 Stanovisko spracovateľa k právnemu predpisu a jeho vplyvu na podnikateľské prostredie

9.4.1 Stanovisko k pôsobeniu právneho predpisu/regulácie na podnikateľské prostredie, k optimálnosti jej nastavenia a k optimálnosti nastavenia jej aplikačnej praxe:

Právny predpis, ktorý bol naposledy novelizovaný v roku 2020 stanovuje povinnosť prevádzkovať autoškolu prostredníctvom zodpovedného zástupcu, je z pohľadu gestora optimálne nastavený z hľadiska zaistenia odborného vedenia a kontroly nad kvalitou výcviku. Regulácia, ktorá vyžaduje, aby zodpovedný zástupca nepracoval súčasne v inej autoškole, resp. prevádzke, znižuje riziko zanedbania povinností a zabezpečuje plné sústredenie na činnosti jednej inštitúcie. Tento prístup zvyšuje úroveň bezpečnosti a kvality výučby pre uchádzačov o vodičské oprávnenie. Spracovateľ akceptuje argumenty gestora, ktorý v tomto roku neplánuje otvárať predmetnú reguláciu, aj keď túto možnosť do budúcnosti nevyklúča. Autoškola a hlavne jej prevádzka však musí mať svojho zodpovedného zástupcu, ktorý má na starosti celkové fungovanie autoškoly. Spracovateľ rovnako súhlasí s tým, že zodpovedný zástupca zároveň nesmie vykonávať rovnakú činnosť v inej autoškole. Dôvodom sú možné negatívne vplyvy na kvalitu a bezpečnosť vykonávaných edukačných činností v prípade vykonávania funkcie zodpovedného zástupcu jednou osobou na viacerých prevádzkach autoškoly, resp. u iného majiteľa autoškoly.

9.4.2 Stanovisko k alternatívnym riešeniam, ktoré môžu zlepšiť podnikateľské prostredie:

Podnikateľské subjekty navrhli zmenu § 3 ods. 7, pričom gestor sa s touto úpravou plne nestotožnil. Podľa jeho vyjadrenia navrhovaná úprava nerieši primárny problém, len zafinancuje možnosť, ktorá z predmetného ustanovenia zákona o autoškolách sama vyplýva. Gestor však plánuje v strednodobom horizonte jeho úpravu a to vlastným návrhom, ktorý neohrozí vysokú úroveň edukačných činností autoškol a zároveň podnikateľom pridá väčšiu právnu istotu a jasné zafinancovanie možnosti prevádzkovať autoškolu alebo jej prevádzku majiteľom ako zodpovedným zástupcom. Predmetná zmena zároveň obsahuje jednu podmienku. Majiteľ, ktorý bude zároveň zodpovedným zástupcom, nebude môcť figurovať vo vlastníckej štruktúre inej autoškoly. Zabráni sa tým zdvojovaniu funkcií a udrží sa vysoký edukačný štandard autoškol. Gestor prisľúbil, že v prípade plánovaných zmien v regulácii bude spracovateľa informovať ešte pred začatím legislatívneho procesu, najneskôr plánuje úpravu realizovať do konca roku 2026.

9.4.3 Odporúčenie spracovateľa:

- ☐ ponechať reguláciu ☒ upraviť reguláciu ☐ zrušiť reguláciu bez náhrady
- ☐ upraviť aplikačnú prax

9.4.5 Ak spracovateľ navrhuje reguláciu alebo aplikačnú prax upraviť, tak uvedie ako a akých právnych predpisov/ustanovení právnych predpisov (aj súvisiacich právnych predpisov) sa má úprava dotknúť:

Spracovateľ na základe argumentov gestora nesúhlasí s pôvodným návrhom predkladateľa o explicitnom zafinancovaní možnosti pre majiteľa stať sa zodpovedným zástupcom. Dôvodom je možnosť majiteľa byť aj následne aktívny ako štatutár/spoločník v iných autoškolách, čo môže priamo ohroziť úroveň kvality výcviku a výučby. Na základe týchto skutočností spracovateľ dospel k záveru upraviť predmetnú reguláciu podľa návrhu gestora, ktorý upravuje textáciu regulácie takým spôsobom, aby sa v zákone zakotvila možnosť majiteľa byť sám zodpovedným zástupcom, ktorý zároveň nemôže byť štatutárom/spoločníkom v inej autoškole.

9.5 Vyjadrenie gestora právneho predpisu k vykonanému hĺbkovému ex post hodnoteniu⁴

9.5.1 Pripomienky gestora právneho predpisu k procesu ex post hodnotenia:
Gestor právneho predpisu nemal pripomienky k procesu ex post hodnotenia.
9.5.2 Vyjadrenie gestora k obsahu stanoviska spracovateľa:
Gestor právneho predpisu súhlasil s obsahom stanoviska spracovateľa.

⁴ Časť 9.5 je v zmysle bodu 10.2. JM vyplnená v prípade, ak gestor právneho predpisu zaslal spracovateľovi vyjadrenie k vykonanému ex post hodnoteniu do 30 kalendárnych dní od ukončenia hĺbkového ex post hodnotenia